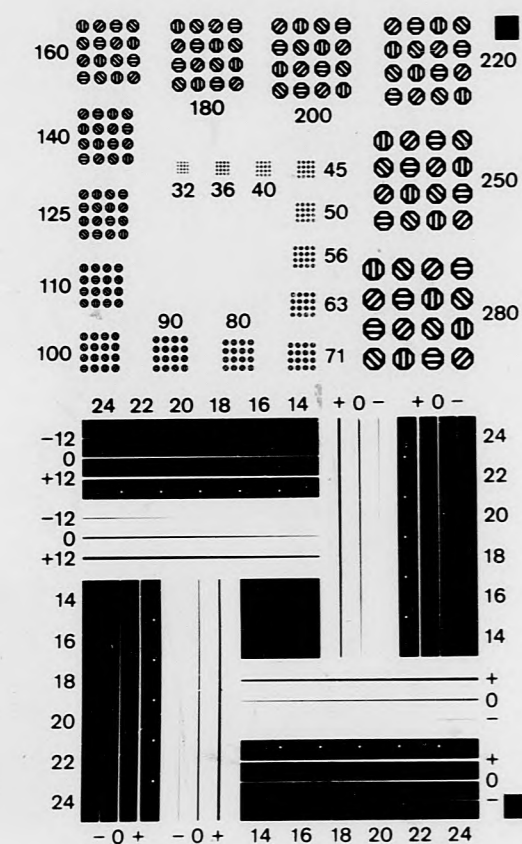

OSZK.

1995.

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9955

1980 : ÁPRILIS 9

A MIKROFILMEZÉSŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ŰRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFŐLDI HÍREK

1980.(évf. nélk.)   jan.1-dec.31.

Hiány: febr.16. 9.lap., márc.6. 9-18.,27-30.,40-51.lap.,
márc.7. 33-40.lap., márc.26.kongresszus 2-6.lap.,
márc.27. kongresszus 9.lap., ápr.7. 5.lap., ápr.29.
41.lap., máj.6. 9-14.lap., máj.15. 51.lap., máj.31.
27.lap., jún.13. 25.lap., júl.9. 23-26.lap., júl.10.
5.lap., aug.5. 23.lap., aug.21. 19.lap., aug.12. 27-?.lap.,
nov.8. 17.lap., nov.22. 15.lap., dec.12. kongresszus
47-54.lap.

Belföldi hírek

s z e r d a

bb. 1. józsef attila jubileumi rendezvények- költészet-
napi kötetek, programok

i/km/rj bc hgy

1980. április 9.

józsef attila születésnapja - április 11-e - egyben a költészet napja is. az évforduló alkalmából könyvek sokaságával, jubileumi rendezvények sorával tisztelegnek a magyar szocialista költészet nemzetközi jelentőségű klasszikusának emléke előtt. a józsef attila születésének 75. évfordulóját köszöntő ünnepségek célja a költői-művészi életmű mind szélesebb, mélyebb megismertetése - ennek szellemében gazdag programot állított össze a józsef attila emlékbizottság.

a költő műveiből és a róla írt alkotásokból szerkesztett központi emlékműsort „mert énvelem a hűség van jelen....”, címmel április 10-én a józsef attila színházban tartják meg. a mező imre uti temetőben sírjánál április 11-én koszoruzási ünnepséget rendeznek. a magyar írók szövetsége és a csongrád megyei józsef attila emlékbizottság április 14-én és 15-én szegeden és makón megkoszoruzza az emlékhelyeket, és megemlékező sorozatot szervez. a józsef attila tudományegyetemen műhelybeszélést tartanak józsef attila verseinek műfordításairól, jeles külföldi résztvevőkkel, a makói emlékülésen pedig a költő csongrád megyei éveiről hangzanak el előadások.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb. 1. / józsef attila... 1. folyt./rj

a hazafias népfront és a tit józsef attila életműve kapcsán különböző helyi rendezvényeken vitákat, beszélgetéseket szervez. ünnepséget tartanak a józsef attila nevét viselő általános és középiskolákban, uttörőcsapatoknál és felsőoktatási intézményekben. a középiskolákban és a felsőoktatási intézményekben szavalóversenyekkel, szakköri foglalkozásokon, speciális kollégiumok előadásain és tudományos diákköri dolgozatokkal is megemlékeznek józsef attiláról, életművéről, hatásáról.

a magyar nyelv hete ez évi központi témája a költői nyelv lesz, amely az évfordulóhoz, józsef attila stílusához is kapcsolódik. a rendezvénysorozat megnyitójára április 14-én 14 órakor kecskeméten kerül sor. a könyvtárak többségében vetélkedőkkel egybekötött emlékesteket, irodalmi műsorokat szerveznek, elsősorban a költő nevét viselő iskolák, intézmények és szocialista brigádok számára.

a költészet napjának országos vidéki megnyitóját április 11-én vácsott a madách imre művelődési központban rendezik meg. garai gábor, kossuth-díjas költő, a magyar írók szövetségének főtitkára méltatja az ünnep jelentőségét, s ugyanitt józsef attiláról fotódokumentációs kiállítást, és a költészet napi könyvekből tárlatot is megnyitnak. ez alkalomból a duna-parti városban a szabadság téren átadnak egy korszerű, új könyvesboltot.

a fővárosban az állami könyvterjesztő vállalat április 10-én a danuvia művelődési központban, április 11-én a zuglói könyvbarátok körénél és a pataky istván művelődési házban, április 15-én pedig az újpesti ady művelődési házban rendez józsef attila műveiből összeállított irodalmi műsort.

több könyvkiadó ezekre a napokra időzítette a jubileumhoz kapcsolódó kiadványait. hasonló kiadásban adja közre az akadémiai kiadó az először 1931-ben megjelent „döntsd a tőkét, ne síránkozz”, című kötetet. a szépirodalmi kiadónál 116 ezres példányszámban készült el józsef attila minden verse és műfordítása.

több mint másfélszáz pályatárs tiszteleg a xx. századi magyar és világlíra egyik legnagyobb alakjának életműve előtt, a „megtartó varázslat”, című, a magvető kiadónál megjelenő könyvben. a gondolat kiadó balogh lászló írásával, józsef attila életművét bemutató kismonográfiájának második kiadásával készül az ünnepre.

/folyt.köv./

-2-

37

bb. 1. / józsef attila... 2. folyt./rj

a magyar helikon sorozatában jelenik meg józsef attila utolsó verseinek egyike, a „költőnk és kora”, című s ehhez vas istván irt tanulmányt. a móra kiadó a „magyar irodalom gyöngyszemei”, sorozatban a költő válogatott verseit adja közre a fiatal olvasóknak, az „igy élt...”, könyvfűzérben pedig fodor andrás irt elemző portrét. az immár hagyományos költészetnap antológia, a „szép versek”, ez alkalommal 88 mai magyar költőnek az elmúlt évben közzétett legszebb verseit gyűjti egybe. /mti/

..-

bb. 2. az első negyedévben: ötvenmillió kilowattóra árammegtakarítás a háztartásokban

1/sb/rj st hgy

1980. április 9.

a magyar villamos művek trösztől kapott tájékoztatás szerint az első negyedévben az ország háztartásai - az előzetes számítások szerint - 4 százalékkal - csaknem ötven millió kilowattórával - kevesebb villamosenergiát fogyasztottak, mint tavaly ilyenkor. különösen nagy gondot fordítottak a felesleges égők, áramfogyasztók kikapcsolására budapestben, ahol az utóbbi három hónapban 12 százalékkal kevesebb áramot használtak el, mint 1979. első negyedévében.

a háztartások megfontolt takarékoskodása is jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az ország teljes villamosenergia fogyasztása a szokásos emelkedő tendenciával szemben gyakorlatilag változatlan maradt. így valamivel kevesebb volt a fogyasztás annál, mint amennyivel az mvmt terve számolt. az ország termelő ágazatainak villamosenergia fogyasztása növekedett, de nem haladta meg a tervezett ütemet.

más a helyzet a hőenergia-fogyasztásban, mert a hosszabb tél és a tartósabb hidegek miatt a fűtőműveknek és az erőműveknek az egy évvel ezelőtthez viszonyítva 2,2 százalékkal kellett növelni hőszolgáltatásaikat, a számítottnál nagyobb arányban, hogy a lakásokban és a közintézményekben a helyiségek hőmérséklete ne csökkenjen az előírt szint alá.

az energiamegtakarításban tehát mutatkoznak kedvező tendenciák, de számos vizsgálat tanúsítja, hogy az energia gazdaságosabb felhasználásának még mindig nagy tartalékaik vannak. /mti/

..-

-3-

37

bb. 3. nem zsugorodik a „zsugorított”, bőr

i/os/rj sl hgy

1980. április 9.

egy négyzetméter kész bőr előállításához 15-20 százalékkal kevesebb nyersbőrre van szükség annak az új kikészítési eljárásnak az alkalmazásával, amelyet mintegy két hónap alatt dolgoztak ki a budapesti bőripari vállalatnál az alföldi és a savaria cipőgyár műszaki gárdájának közreműködésével. a sportos jellegű női és férfi cipőkhöz, csizmákhoz az utóbbi időben, a legújabb divatirányzatnak megfelelően, egyre több zsugorodott, illetve zsugorított hatású bőrt igényel a cipőipar. ennek ki-elégítésére kísérletezték ki az ugynevezett „szemi”, zsugorítási eljárást, mely a korábban ismert és alkalmazott módszerek-nél lényegesen gazdaságosabb.

a marhabox bőröket korábban vegyszerek segítségével zsugorították. az újítás - melyet a budapesti bőripari vállalat „alkotó ifjúság”, pályázatára benyújtott javaslat alapján valósítottak meg - szükségtelemmé teszi a vegyszerek használatát. a zsugorított hatást a technológia meghatározott fázisában préseléssel érik el, így a vegyszerek okozta felületi zsugorodás elkerülhető, tehát ugyanannyi kész bőr előállításához kevesebb nyersbőr szükséges. ez a megtakarítás különösen azért jelentős, mert a budapesti bőripari vállalat nyersbőr szükségletének 60 százalékát dollárért vásárolja.

az új zsugorított hatású marhabox bőrök 6-8 féle színben és mintázattal készülnek. használati tulajdonságaik rendkívül jók, tartósak, rugalmasak, kopásállóak, tehát az újfajta kikészítés minőségi javulást is eredményez. az első szállítmányokat a napokban indítják utnak a cipőgyárak számára. az év első felében az alföldi és a savaria cipőgyárnak 20 ezer négyzetméter zsugorított hatású bőrt szállítanak, melyből mintegy 100 ezer pár női és férfi cipő, csizma készül a hazai és exportpiacokra.
/mti/

.-

-4-

BP

bb. 4. két új tv-filmsorozat

i/kj/rj bc hgy

1980. április 9.

május közepétől újabb, tizrészes filmsorozatot vetít a magyar televízió. az angol bbc televíziós társaság munkatársai - basil coleman rendezésével - tiz részben dolgozták fel lev tolsztoj anna karenina című világhírű regényét s az egyes epizódokat kedd esténként vetítik.

háromrészes szovjet filmsorozatot is bemutat a televízió: május 23-tól, három egymás utáni péntek este kerül képernyőre konstanyin fegyin az első örömök című regényének feldolgozása. a trilógia egy volga-menti város századeleji életéről szól, körképet festve az 1905-1917 közötti oroszországról. a műben az író, a színész, a polgár, a nyomortanyán élő munkás és a forradalmár útját járó diák sorsában az orosz valóság egy-egy darabja jelenik meg. /mti/

.-

bb. 5. teljes hosszában lezárták a városmajor utcát

i/-don/bc/rj hgy

1980. április 9.

április 9-én, szerda reggeltől - felújítás miatt - teljes hosszában lezárták a városmajor utcát, és a tervek szerint július 15-ig csak a célfűvart lebonyolító autók és a megkülönböztetett jelzésű járművek - a mentő- és a tűzoltókocsik- hajthatnak be az utvonalra.

miként a fővárosi tanácsnál elmondták, a munkálatok idején a 28-as, a 128-as és a 158-as jelzésű autóbuszok a szilági erzsébet fasorban közlekednek, és süritik az 56-os villamosokat. az egyébként is zsufolt szilági erzsébet fasor forgalmának levezetésére a csomópontokban átprogramozták a jelzőlámpákat, és módosították a sávokat. a nagyobb forgalom kap több zöldet, s ennek megfelelően festették föl a járműosztályozókat is: a mártírok útja irányába két sávból, a krisztina körut felé pedig egy sávból lehet kanyarodni.
/folyt.köv./

-5-

BP

bb. 5. / teljes hosszaban.. 1. folyt./rj

a városmajor utca utburkolatát a következő napokban fölbontják, ezért a városházán javsolták: az itt lakók uti-céljuk eléréséhez a tömegközlekedés eszközeit leginkább a vilamosokat vegyék igénybe. a sárga szerelvények ugyanis a kötött-pályás uttesten gyorsan közlekednek. /mti/

--

bb. 6. a fővárosban először: két bölcsöde egy kertben

i/cs/bc/rj hgy 1980. április 9.

a fővárosban először készült el két külön egységből álló bölcsöde egy kertben, pestlőrinc legfiatalabb lakónegyedében, a 10 ezer lakosu havanna lakótelepen.

a 23-as számú állami építőipari vállalat határidőre építette fel az újdonságnak is nevezhető bölcsöde-komplexumot. a közeljövőben megnyíló létesítményben 70 egészségügyi dolgozó több mint 200 lakótelepi apróságot gondoz, s akisfiukat és a kislányokat 18, szépen berendezett, játékokkal feli foglalkoztató terem, konyha és csecsemő részleg várja majd. a kerületi tanács illetékesei már döntöttek a felvételi kérelmekről: az első bölcsödés gyerekeket a napokban várják az orvosi vizsgálatokra. a tervek szerint a későbbiekben ez az intézmény látja el a kerületi bölcsödei gondozóknak továbbképző központjának feladatait is.

a xviii. kerület bölcsödei ellátottsága eddig jelentősen elmaradt a fővárosi átlagtól: míg budapesten 100 gyermek közül 24-et tudtak felvenni, addig a kerületben csak 11-et. ezért - várhatóan az év végére - felépítenek még egy, hasonlóképpen kialakított bölcsöde-komplexumot a lakótelepen, így a két gyermekintézmény megnyitásával az eddigi 500 helyett mintegy 900 bölcsödei hely áll majd a kerületben élő kicsinyek rendelkezésére. így egyetlen jogos felvételi kérelmet sem kell a jövőben elutasítania a tanácsnak. /mti/

--

-6-

37

bb. 7. befejeződött a borok második fejtése tokajhegyalján

kör/st/rj hgy

1980. április 9.

a tokaj-hegyaljai borvidéken ezekben a napokban befejeződött a tavalyi borok második fejtése. a borok minősége jobb, mint a korábbi években. a fejtésnél bentonitot alkalmaztak, amely kiszűri a fehérjéket, s így a borok a palackozás során nem zavarosodnak meg.

a fejtés befejeztével a nemespenésszel bevont pinceágakban a százharminchat literes gönci hordókba került a tokaji borvidék természetes csemegebora, az aszu. itt tartják két-három esztendeig, mialatt kifejlődnek benne a jellegzetes ízét, zamatát adó anyagok. /mti/

--

bb. 8. üdülőszövetkezet gyulán

sam/rj st hgy

1980. április 9.

bükkfürdő és zalakaros után az országban harmadikként most gyulán szerveznek üdülőszövetkezetet. az első, nyolcvan egységet magába foglaló üdülő-komplexum a tervek szerint 1983-ban készül el. a gyulai szövetkezet az országos hírű várfürdő közvetlen közelében építi meg üdülőegységeit. a szövetkezet szervező bizottsága az év második felében kezdi meg a tagtoborozást, s a következő években várhatóan háromszáz üdülőrész épül. a tagok évenként négyhetes gyulai üdülésre lesznek jogosultak. /mti/

--

bb. 9. újabb alkotásokkal gyarapodott a borsos miklós kiállítás győrött

mzs/rj st hgy

1980. április 9.

újabb alkotásokkal gyarapodott borsos miklós állandó kiállítása győrött. a pécselt látható janus pannonius szobor kicsinyített változata került aminap a muzeum birtokába. az 1971-ben készült alkotás gipsz eredetijét adta át a mester a városnak, s ezt öntötte bronzba a xantus jános muzeum. a szobrot, amely a humanista költőt könyvvel a kezében ábrázolja, a borsos ház udvarának hangulatos kocsiszínében állítják ki. a másik újdonság egy 1948-ban készült lemezdomborítás, a fekvő akt. az alkotás eddig egy esztergomi műgyűjtőnél volt letételeben, s most a művész ugy rendelkezett, hogy adják át az állandó kiállítás számára. /mti/

--

-7-

37

bb. 10. 700 ezer kötet magyar nyelven - a kárpátok kiadó idei terveiből

kal/rj hgy

1980. április 9.

1980-ban minden korábbinál nagyobb és szélesebb választékkal jelentkezik a magyar és a szovjet könyvpiacra a magyar nyelvű könyveivel a népek barátsága érdemrenddel kitüntetett ungvári kárpátok könyvkiadó. az idén 35 esztendő ungvári kiadó ebben az évben magyar testvérintézményeivel közösen több mint 20 művet ad ki magyar nyelven, összesen csaknem 700 ezer példányban - tájékoztatta az mti munkatársát borisz alekszandrovics gvargyionov a kiadó igazgatója.

a „kárpátok”, a kossuth kiadóval közös gondozásban, egy kötetben foglalva újból megjelenteti leonyid brezsnyev irodalmi lenin díjjal kitüntetett - a kis föld, az ujjászületés és a szüzföld - című visszaemlékezéseit. a marxizmus- leninizmus klasszikusai közül, ugyancsak a kossuth kiadóval közösen az idén lenin: „kik azok a népbárátok s hogyan harcolnak a szociáldemokraták ellen”, című művét adják ki. ugyancsak a két kiadó közös kiadványa lesz dmitrij popovics ukrán író visszaemlékezéseinek „küzdve küzdöttünk”, című kötete, amelynek szerzője a második világháború idején a margit köruti fegyházban raboskodott, valamint a „felderítők-hírszerzők”, című kötet, amely a nagy honvédő háború egykori harcosainak emlékezéseit tartalmazza.

a budapesti móra ferenc könyvkiadóval közös vállalkozásban adják ki ebben az évben fagyev ifju gárda és katajev távolban egy fehér vitorla című regényét, valamint jurij dmitrijejev „az ember és az állatok”, című ismeretterjesztő gyermekkönyvét. a móra, a kárpátok és a pozsonyi madách könyvkiadó együtt jelenteti meg kalina gyezikina mese a fehér cápáról című munkáját a legkisebbek számára.

az európa könyvkiadóval közösen jelentetik meg új kiadásban alekszandr sztyepanov port arthur című hétkötetes regényét, amely az orosz-japán háború napjaiba kalauzolja el olvasóit. ugyancsak az európával közös vállalkozásban adják ki pavel zagrebelnij jevprakszija című könyvét, amely a xi. századi kijevi fejedelemség mindennapjait mutatja be a magyar olvasóknak. /mti/

-8-

3P

bb. 11. hosszú nádaratási idény

tób/rj st hgy

1980. április 9.

meghosszabbították a nádaratási idényt az alföldön. az évszakhoz képest szokatlanul hideg időjárás ugyanis késleltette az új hajtások növekedését, s az aratógépek mindaddig dolgozhatnak, amíg sarjadásnak nem indul az idei nád. a felgyőti állami gazdaság csongrádi feldolgozó üzemének bács, békés, csongrád és szolnok megyére kiterjedő munkakörzetében novemberben kezdődött meg a szezon. azóta mintegy 700.000 kéve nádat takarítottak be, s még előreláthatóan három hétig dolgozhatnak az arató berendezések.

szakemberek megállapítása szerint bőséges és jóminőségű az idei termés. nagy részét feldolgozzák: nádlemezeket, nád-szöveteket készítenek. több mint százezer kévét tartalékolnak tanyamuzeumok, népi műemlék épületek tetőzetének felújítására. az utóbbi években vikendházak is készülnek a kitűnő hőszigetelő nádtetővel. /mti/

-. -

bb. 12. vietnami kooperációval készülnek a kaposvári sportlabdák

gom/rj st hgy

1980. április 9.

április első napjaiban tízezer labdaszeletet szállított vietnamba a kaposvári delta sportáru és bőrkonfekció ipari szövetkezet. ez volt az első negyedév harmadik szállítmánya, s a labdák készrevarrva a következő negyedévben kerülnek vissza kaposvárra. a delta sportlabdáit az artex külkereskedelmi vállalat tízenöt országban értékesíti. az idén csaknem 400 ezer labdát készítenek, melyek készrevarrását jó részét kooperációban végeztetik. a hazai kooperációs partnerekhez az idén csatlakoztak a vietnamiak, akik erre az évre mintegy 60 ezer labda megvarrását vállalták. /mti/

-. -

-9-

3P

bb. 13. komplex környezetvédelmi modell a balaton megmentéséért
i/be/sl/rj hgy 1980. április 9.

a balaton és vízgyűjtő területe környezetvédelmére, a tó megmentésére átfogó hármas modellrendszer javaslatát dolgozták ki a marx károly közgazdaságtudományi egyetem oktatói a kapcsolódó területek szakértőivel, matematikusokkal, vízügyi mérnökökkel együttműködve. a három esztendeig tartó kutatómunka eredményeiről bora gyula, az egyetem docense, a kutatások vezetője tájékoztatta az mti munkatársát.

- a kutatások során mindvégig komplex környezetvédelmi szemléletre törekedtünk, mert a tó vízminőségének alakulása, idegenforgalma, a térség ipari és mezőgazdasági tevékenysége egymással szorosan összefügg. ezen kívül a balaton és vízgyűjtő területe nem választható el egymástól, mert minden beavatkozás a térség környezetvédelmébe kihat a tó vízminőségének akár jó, akár rossz irányu változására.

- a javasolt modellrendszer három fő részből áll. az egyes modellek az adott problémakörre műszakilag, gazdaságilag megalapozott megoldási lehetőségeket tartalmaznak, amelyeket a matematikusok átültetnek a számítógép nyelvére. ezután a számítógép ezeket egymással szembe állítva kiválasztja azt a beavatkozási módot, amelyben az optimális környezetvédelem egyensúlyban áll pénzügyi lehetőségeinkkel, a népgazdaság érdekeivel.

- az első modell elkészítése már korábban megkezdődött az mta számítástechnikai és automatizálási intézetében. ennek segítségével az eredeti körülményeknek megfelelően tanulmányozzák a kutatók a tóban lejátszódó folyamatokat, ma még kevésbé ismert kérdésekre keresik a választ. így például a modellen nyomon kísérik a zala folyó közvetítésével a balaton iszapjába kerülő foszfortartalmu műtrágyák mozgását, ezzel párhuzamosan pedig a tó algásodási folyamatának alakulását.

- a balaton vizének romlását megállító, minőségét javító összes technikai és egyéb beavatkozási lehetőségek tárháza a második rész. ez már a számítások elvégzése után a várható gazdasági következményeket is taglalja: hogyan lehet ezt a nagyon költséges feladatot a lehető leggyorsabban, a lehető legkisebb ráfordítással megvalósítani, milyen közgazdasági feltételei vannak, mennyi idő alatt térülnek meg a befektetett összegek. a számítások alapján többféle javaslat tehető a tóba vezetett városi szennyvíz kezelésére.

/folyt.köv./

-10-

8³⁰
3P

bb. 13. / komplex... 1. folyt./rj

így például előre láthatóan ésszerűbb és gazdaságosabb lesz az egyedi, városi víztisztítótelepek helyett regionális, több település szennyvizét tisztító telepek létesítése, továbbá az ily módon kezelt viznek a balaton környezetéből való kivezetése. ezek optimális elhelyezésének alternatívái is meghatározhatók a vízgyűjtő terület egészére. persze végleges és megnyugtató megoldást csak az üdülőövezet településeinek teljes csatornázása adhat.

- tálvatokban szükség lesz annak meghatározására is, hogy a tó környezetében milyen fejlesztések megvalósítása szükséges, az üdülési és az idegenforgalmi tevékenység mellett - azokkal összehangoltan - hogyan alakuljon a települések és a gazdasági ágazatok fejlődése. ezekre kívánunk választ kapni a harmadik modellel. ennek eredményeire építve határozható meg, hogy újabb férőhelyek és kiszolgáló egységek létesítésével hány ember gondtalan üdülését tudja biztosítani a balaton, anélkül, hogy a zsúfoltság elviselhetetlen legyen. a beruházási döntések előkészítésénél nem elhanyagolható a balatoni üdülés szezonális jellege, mert az év kilenc hónapjában nagyrészt kihasználatlanul állnak a szállodák, éttermek.

- a mezőgazdasági termelésben olyan növényi kultúrák meghonosítását tartjuk célszerűnek, amelyek kevés vegyszert, műtrágyát igényelnek és emelik a nyaralók friss zöldség- és gyümölcsfélékkel történő ellátásának színvonalát. újabb üzemek telepítésénél pedig első sorban a nem szennyező iparágak - mint a korábban ide telepített ruha-, élelmiszer- és fémfeldolgozó ipari üzemek jöhetnek számításba. ilyen összetársadalmi érdeket előtérbe állító szemlélettel jobban megóvhatjuk az egész vízgyűjtő terület növény- és állatvilágát és kiküszöbölhetjük a tavat érő káros hatásokat.

- a javasolt modellrendszer gyakorlati munkálatait megkezdték, amely még a számítógép segítségével is hosszadalmasnak ígérkezik, de már a következő évre kézzelfogható eredményeket várunk - mondotta befejezésül bora gyula. /mti/

-11-

8⁴⁰
3P

bb. 14. minta lakótelep épül zalaegerszegen

tóa/rj st hgy

1980. április 9.

megkezdődött a no-fines technológiával készülő első 40 lakás építése a zalaegerszegi minta lakótelepen, amely az évmagánlakásépítési fejlesztési célprogram bizottsága és a zala megyei tanács megállapodása alapján létesül. az 1.200 lakásosra tervezett lakótelep az alkalmazott technológiákkal és helyben, vagy a közelben fellelhető építőanyagok felhasználásával mintául szolgálhat a korszerű csoportos magánlakásépítéshez, városi és falusi lakótelepek kialakításához. a lakótelep építése során háromféle technológiát alkalmaznak: alagutzsalus eljárást, téglatormelekből öntött blokkos rendszert és no-fines módszert. a minta lakótelep az üzletekkel és szolgáltató létesítményekkel együtt várhatóan 1990-ig készül el. /mti/

-. -

bb. 15. távirányítással működő szállítóberendezés a mecseki ércbányánál

han/st/rj hgy

1980. április 9.

távirányítással üzemelő szállítóberendezés a műszaki fejlesztés egyik legfrissebb eredménye a mecseki ércbányánál a hagyományos megoldásnál a szkréper néven ismert, elektromos csörlővel működő nagy kotróládát kezelő irányítja, fáradságos fizikai munkával. az ércbányák iv-es üzemének egyik fejítésében a szállítóberendezést kábellel csatlakoztatták egy vezérlőpult-hoz, ahonnan gombnyomásra végzi feladatát. a szkréper kezelő személyzet nélkül mintegy negyven-hatvan méter távolságon mozgatható mindaddig, amíg nem kell pályát változtatnia.

az elektropneumatikus rendszerű megoldás bognár Lajos gépészmérnök és Kantler Ferenc üzemmérnök tervei alapján a vállalat kísérleti kutatási és automatizálási üzemében készült. a mintapéldány kitűnőre vizsgázott, s most megkezdik a sorozatgyártását. az ércbányák minden olyan üzemében meghonosítják, ahol a feltételek erre alkalmasak. /mti/

-. -

-12 -

8¹⁰/_{3P}

bb. 16. több és jobb minőségű gyógyszeresüveg - kevesebb energiával

ráb/st/rj hgy

1980. április 9.

a tervezettnél hetekkel korábban elérték a teljes kapacitást a tokodi üvegyárban nemrég üzembe helyezett két új gyártógépsoron. naponta átlagosan 300.000 különböző nagyságu gyógyszeres üveg kerül le a két automata gépsorról. az új berendezések segítségével évente 40 millió forinttal növekszik a termelés értéke, s ezzel a hazai gyógyszeripar jobb ellátása mellett az exportot is növelhetik. egyidejűleg javult a gyógyszeres üvegek minősége is. az új gyártógépsorokra ugyanis korszerű repedés- és méretellenőrző műszereket szereltek fel. újdonság a hazai üvegyiparban az új olvasztó kemencénél alkalmazott mikroprocesszoros szabályozó rendszer, amely automatikusan vezérli az üveg olvasztását és egyben gazdaságosabbá teszi az energiafelhasználást. korábban egy kilogramm üveg előállításához 4000-5000 kalóriára volt szükség, a mikroprocesszoros irányítással ez 2700 kalóriára csökkent. /mti/

-. -

bb. 17. új szakmunkásképző intézet épül szegeden

dén/st/rj hgy

1980. április 9.

szegeden a tolbutin sugáruton megkezdtek a 624-es számú szakmunkásképző intézet új helyiségeinek építését. az iskola csaknem 800 diákját, 24 szakmában jelenleg zsúfolt körülmények között két műszakban oktatják. az előreláthatóan a jövő év második felére elkészülő új épületben 14 tanterem, 2 szakelőadóterem, tornaterem és könyvtár kap helyet, s így nemcsak a zsúfoltság szűnik meg, de a tanulólétszám növelésére is lehetőség nyílik. /mti/

-. -

- 13 -

8¹⁰/_{3P}

bb.18. forgalomkorlátozás az m 7-en

i/az/mi/zsu hgy

1980. április 9.

az m 7-es autópálya tervszerű rekonstrukciós munkálatai során több szakaszon javítják a burkolatot, s emiatt forgalomkorlátozást rendeltek el - jelzi az utinform. az autópálya jobb oldali, tehát a balaton felé haladó 31-es és a 35-ös kilométerközé eső szakaszát lezárták, a forgalmat a bal oldali pályatestre irányították, a közlekedés itt kétirányú. ugyancsak lezárták a budapestnek tartó ut 46-os és 50-es kilométerközé eső szakaszát, ahol a jobb oldali pályán kétirányú a forgalom. a főváros felé tartó gépkocsivezetők óvatosan közlekedjenek az 54-es és 55-ös kilométerközé eső szakaszon is, amelyen szintén javítják az uttestet, itt csak a belső forgalmi sáv szabad.

a csehszlovákiába utazó autósok figyelmébe ajánlja az utinform, hogy komáromi duna-hidon a javítók munkák miatt csupán a gyalogosok kelhetnek át. a legközelebbi határátlépő helyek: győr felől a vámoszabadi, budapest felől az esztergomi, mely utóbbinál komp szállítja át a járműveket.

a zalaegerszegre igyekvő autósoknak tanácsolják, hogy a város központját ne a 74-es főúton közelítsék meg, ezen ugyanis mintegy 2 kilométeres szakaszon utjavítás akadályozza a forgalmat, ha tehetik, válasszák a 76-os utat./mti/

-.-

bb.19. tokajnál tetőzött a tiszta

i/az/mi/zsu hgy

1980. április 9.

a tiszán levonuló árhullám tokaj térségében kedden tetőzött. az országos vízügyi hivatal ügyelete közölte, hogy a levonuló árhullám tiszafüred térségében csütörtökön tetőzik, várhatóan eléri a 620 centiméteres vízmagasságot, szolnoknál 650 centiméter magasan április 13-ra, csongrádnál 590 centiméteres vízmagassággal 14-re várható a tetőzés. a folyó áradása nem okoz gondot a vízügyi hatóságoknak, s egyelőre nem kell tartani a duzzadó vizek utánpótlásáról. a bodrogon kedden mérték az idei legnagyobb vízmélységet - 632 centimétert mutatott a vízállásjelző -, az apadás ezen a folyón is megkezdődött./mti/

-.-

09.50/zsu

-14-

10²⁰
39

bb.20. halálos közlekedési balesetek

gk/zsu hgy

1980. április 9.

pécs külterületén grecht béla 32 éves gépész, bolyi lakos személygépkocsijával egy álló autóbusz kikerülése közben összeütközött az öt előző motorkerékpárossal. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, katicis vince 18 éves lakatos magyarsarlósi lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás közben meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértő bevonásával folytatja a rendőrség a vizsgálatot.

debrecen belterületén egy vasuti átjáróban egy tehervonat halálra gázolta özv. kiss józsefné 73 éves háztartásbeli, helyi lakost, aki a vizsgálat eddigi adatai szerint a fénySOROMPÓ tilos jelzése ellenére lépett a sinkere.

zalaegerszeg belterületén egy tehergépkocsi elütötte balogh edit 3 éves zalaegerszegi kislányt, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyermek az öt kísérő felnőtt kezéből kirántotta kezét és a tehergépkocsi hátsó kerekének szaladt. tovább folyik a vizsgálat./mti/

-.-

bb-21. nemzetközi amerikanisztikai konferencia kezdődött az amadémián

t/dg/mm/zsu hgy

1980. április 9.

az amerikai kultúra eredete és eredetisége címmel háromnapos nemzetközi amerikanisztikai konferencia kezdődött szerdán a magyar tudományos akadémián. az első hazai ilyen jellegű tanácskozást az ötvös lóránd tudományegyetem angol tanszéke szervezte és azon csaknem száz angol, amerikai, bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, spanyol, szovjet és hazai szakember vesz részt. a konferenciát szabolcsi miklós akadémikus, az mta nyelv- és irodalomtudományok osztályának elnöke nyitotta meg; az ünnepélyes megnyitón jelen volt harry earl bergold amerikai és dorothy jane armstrong kanadai nagykövet.

/folyt.köv./

11.10/zsu

-15-

12¹⁵
39

bb.21./nemzetközi ... folyt./zsu

elsőként egri péter egyetemi tanár, az elte angol tanszékének vezetője tartott előadást az amerikai kultúra európai eredete és amerikai eredetisége címmel. az első napon hangzott el jasszen zaszurszkijnak, a moszkvai lomonoszov egyetem újságírói kara dékvánjának nagy érdeklődéssel fogadott előadása az amerikai irodalom történeti összetevőiről.

a továbbiakban a neves szakemberek mintegy 80 előadásban számolnak be az amerikai irodalom, nyelvészet, illetve művelődés- és esztétörténet különféle kérdéseiről, kutatásaik eredményeiről./mti/

-. -

bb.22. átnyújtották a kazinczy-díjakat

t/dg/mi/zsu hgy

1980. április 9.

a kazinczy-díj bizottság az idén nagy attilának, a thália színház és papp jánosnak, a veszprémi petőfi színház művészeinek ítélte oda a péchy blanka érdemes művész alapította díjat.

a díjakat a közelgő költészet napja alkalmából pozsgay imre kulturális miniszter nyújtotta át szerdán. a kulturális minisztériumban rendezett ünnepségen résztvett péchy blanka és jelen voltak a díj korábbi kitüntetettjei, sziművészek, versmondók, magyar szakos tanárok, rádió és tévé bemondók. pozsgay imre köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy péchy blanka husz esztendeje létesítette alapítványát és 14 esztendeje az alapítvány kamataiból azokat díjazták, akik szépen beszélnek a magyar nyelvet. a díjat odaítélő bizottság az idén ismét sziművészeket tüntetett ki, olyanokat, akik közismertek tiszta szép kiejtésükről, szép orgánumukról, magas színvonalú beszédkulturájukról. köszöntötte a díjjal újonnan kitüntetetteket az alapító péchy blanka is./mti/

-. -

11.50/zsu

-16-

12²⁰/_{3P}

bb.23. a kereskedelem felkészülése a balatoni szezonra

káp/ká/zsu hgy

1980. április 9.

jó áruezellátást ígér a balaton déli-, somogyi és zalai partján működő kereskedelmi és vendéglátó egységek legnagyobb szállítója, a somogy-zala megyei élelmiszer és vegyiáru nagykereskedelmi vállalat. erről tájékoztatta dévényi zoltán igazgató szerdán boglártelelén, szezonnyitó értekezleten az idegenforgalomban és üdülőellátásban résztvevő kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek képviselőit. egyebek között elmondotta, hogy ebben az évben hárommilliárd 800 millió forint értékű árut kívánnak forgalmazni, az árufedezet szerződéses alapon már 90 százalékban biztosított.

alapvető élelmiszerből sem mennyiségi, sem választéki hiány nem lesz, tovább javul az ellátás édesipari árukból, több lesz a szép, izléses csomagolású fűszer, ételízesítő, faszörpkesztmény, a huskonzerv. a kaposvári huskombinát gyártmányaiból löncsöt, sonkát, szeletelt angol szalonnát árusítanak. növekszik a diabetikus készítmények választéka is. sörből mintegy ötmillió palackkal hoznak forgalomba.

a balatoni tájjellegű borok mellett külföldi - szovjet, bolgár, lengyel, kubai és jugoszláv - italok gazdagítják a választékot. folyamatos ellátás lesz citromból, kozmetikai, háztartási és vegyiáruból. napozókrémből az előző évinél 30 százalékkal többek szereztek be.

a balatoni áruforgalom lebonyolításához a vállalat megfelelő gépkocsiparkkal rendelkezik. ahol erre mód van, bevezették az éjszakai áruszállítást. a húst, a hentesárut, a baromfit, kétnaponként továbbítják a boltokba. felújították a hűtőgépparkot.

az elkövetkező két hét alatt 80 csemege, szövetkezeti, és állami kiskereskedelmi áruházat, több mint 700 üdülőt, kempinget, vendéglátóhelyet, kisebb-nagyobb szolgáltatóhelyet töltenek fel áruval és látnak el folyamatosan./mti/

-. -

11.55/zsu

-17-

13²⁰/_{3P}

bb.24. megkezdődött a fertő-tavi angolna exportja

csér/ká/zsu hgy

1980. április 9.

a győri előre halászi szövetség megkezdte az ideai angolnaexportot. az első 15 mázsás szállítmányt egy belga kereskedő vitte el szerdán. a szövetség halászi a angolnát a fertő tóban fogták, s győri duna bárkában tárolják.

a szövetség az elmúlt évben több mint 350 mázsa angolnát értékesített külföldi piacokon és az idén is hasonló mennyiségre számít. a kigyótestű halak gyorsan gyarapodnak a fertő tó tiszta vizében./mti/

-.-

bb.25. nemzetközi tanácskozás a szarvasi tessedik-iskola megnyitásának kétszázadik évfordulóján

sam/st/zsu hgy

1980. április 9.

a tessedik sámuel tiszteletére rendezett tudományos emlékülés, amely egyúttal a kétszáz éve megnyitott „gyakorlati gazdasági szorgalmatossági iskola, -ra emlékező szarvasi tessedik-év nyitó rendezvénye, román párt mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter mezőgazdaság és haladás című előadásával kezdődött szerdán szarvason. az első napon a résztvevők békés megye mezőgazdaságáról, tessedik szarvasi tevékenységéről, és a debreceni agrártudományi egyetemnek tessedik munkásságát folytató munkájáról hallhattak még előadást.

a debreceni egyetem által a szarvasi főiskolán szervezett kétnapos tanácskozáson mintegy ezer hazai és külföldi szakember vesz részt. a négy szekcióban a vízrendezéssel, talajjavítással, öntözéssel, valamint a tessedik agrárreformeri tevékenységével foglalkozó előadók között szót kapnak a csehszlovák, lengyel, ndk-beli, román és belga vendégeket is. a hazai és külföldi mezőgazdák megismerkednek a két évszázada alapított iskola jogutódja, a szarvasi főiskolai kar munkájával.

a tessedik-émlékév során még több kiemelkedő rendezvény lesz szarvason: júniusban növénytermesztési vándorgyűlésnek, augusztus első hetében mezőgazdasági nyári egyetemnek, októberben pedig tessedik sámuel neveléstörténeti jelentőségével foglalkozó pedagógiai emlékülésnek ad otthont a várost./mti/

12.30/zsu

-.-
-18-

13²⁵
37

bb.26. időjárásjelentés

zsu hgy

1980. április 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. április 9-én szerdán 12.00 órakor:

hűvös marad az idő

ukrajna fölött ciklon örvénylik. hatására a szovjetunió európai területén többfelé esik az eső, helyenként havazik. az atlanti óceán fölött nagy kiterjedésű anticiklon keleti oldalán több hullámban hűvös, különböző nedvességtartalmu levegő érkezik kontinensünk belseje fölé. a hűvös levegő utját szórványos esők, néhány helyen hózápor, többfelé erős szél jelzik, és szinte egész Európában az évszakhoz képest továbbra is hűvös az idő. csütörtök estig a kárpát medence időjárásában sem lesz lényeges változás.

kedden az ország északnyugati, nyugati felén, túlnyomóan borult maradt az ég, másutt változóan felhős idő volt, 2,6 órán át sütött a nap. többfelé volt eső, zápor. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 5 mm között volt. a hőmérséklet csúcserőke 9,1¹ fok között alakult. főként a dunántúlon fújt erős, egy-két helyen viharos északnyugati szél. szerda hajnalra -1, plusz 6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt, néhány helyről esőt, záport, kekestetőről hózáport jelentettek. a dunántúlon ismét megerősödött az északnyugati, északi szél. a hőmérséklet 11 órakor 7 és 9 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 8,4 fok volt, ez a százéves átlagnál 1,3 fokkal alacsonyabb ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mb, alig változik.

a várható időjárás csütörtök estig:

délen, délnyugaton időnként erősen megnövekvő felhőzet, többfelé eső, másutt változóan felhős idő, szórványosan zápor. megélenkülő, helyenként megerősödő északi, északkeleti szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet 7,12 fok között.

a duna vízállása budapestnél 372 cm, hőmérséklete 8,2 fok.
/mti/

13.20/zsu

-.-
-19-

14¹⁰
37

bb.27. új kemping kisujszállás határában

end/st/zsu di

1980. április 9.

új kemping kialakítását kezdték meg kisujszállás határában, a 4-es számú főközlekedési útvonal mentén. a helyi áfész a megyei tanács támogatásával a szép erdős ligetben ötezer négyzetméteres közművesített területet bocsájt a hazai és külföldi autós turisták rendelkezésére. a bekerített területen huszonkilenc faházat állítanak fel, hetven sátor felverésére és száz autó elhelyezésére lesz lehetőség.

az utak, a gépkocsiparkolók, szociális helyiségek és a vendégfogadó iroda a tiszai. tsz kivitelezésében épülnek. a kemping lakóinak ellátásáról a már korábban elkészült vadászcsárda gondoskodik. az utmenti erdőt vendégfogadót a tervek szerint május elején nyitják meg./mti/

-. -

bb.28. józsef attila illusztrációk kiállítása

hag/st/zsu di

1980. április 9.

józsef attila versek illusztrációiból nyílt kiállítás szerdán leninvárosban, a derkovits gyula művelődési központban. a tárlaton würtz ádám budapesti, józsa jános és révész napsugár debreceni, valamint lenkey zoltán miskolcon élő grafikusművész huszonöt munkája szerepel./tmti/

-. -

bb.29. lenin ifjú távirásza országos verseny

hag/st/zsu di

1980. április 9.

a lenin ifjú távirásza országos versenyt, amelyen az ország valamennyi megyéjéből és budapestről összesen harmincnegyzven vettek részt, kedden és szerdán tizenegyedik alkalommal rendezték meg leninvárosban. az uttorok számára kiírt versenyen egyéniben a somogy megyei császár valéria nyolcadik osztályos tanuló lett az első, aki a lenin ifjú távirásza címet is kiérdemelte. csapatban szintén a somogy megyei fiatalok szereztek az első helyet meg. a győztesek és helyezettek vándorszerleget, vándorkupát, érmeiket és értékes tárgyjutalmakat kaptak./mti/

-. -

13.50/zsu

-20-

14
3p

bb.30. cél a fehérje import csökkentése - csillagfürt-termelési rendszer alakult vaján

kal/ká/zsu di

1980. április 9.

csillagfürt-termelési rendszer alakult a szabolicszatmári vaján. máris élénk érdeklődés nyilvánul meg iránt. eddig szabolicszatmár, borsod, nógrád, hajdu-bihar és zala megye 17 termelőszövetkezete jelezte részvételi szándékát.

a rendszer tagjai a magas fehérjetartalmu, értékes takarmánynövény termesztésének fellendítését vállalták. a csillagfürt átlagos nyersfehérje tartalma 30-34 százalék, elterjesztése tehát lényegesen csökkentheti a magyar mezőgazdaság fehérje importját. a növény gyökerei a föld mélyebb rétegeibe nyulnak le, így talajközlébe hozzák a lemosódott tápanyagokat, a magnak termesztett csillagfürt gyökérmaradványai pedig növelik a talaj humusz és nitrogén készletét. kísérletek sora bizonyítja: azokon a területeken, ahol egy évvel korábban csillagfürtöt termesztettek, csaknem megkétszereződött az utána vetett buza, illetve kukorica átlagtermése.

a vajaiak gesztorságával megalakult rendszer legfontosabb idej tennivalója a vetőmag-háttér megteremtése. azt követően 1983-ig a rendszer taggazdaságai 40-50 ezer hektárra bővíthetik a csillagfürt vetésterületét./mti/

-. -

bb.31. közműves vízellátás száz bács megyei településen

lász/ká/zsu di

1980. április 9.

a települések vízgazdálkodásának helyzetéről, távlati fejlesztéséről tanácskozott szerdán kecskeméti bácskiskun megye tanácsa. mint elhangzott: a duna-tisza közén az elmúlt évtizedben sikeresen hajtották végre az vízvezeték-hálózat kiépítésének programját. több mint száz település részéről már közműves ivóvízellátásban és csupán 12 községben kell még építeni a vezeték-hálózatot.

egyidejűleg folytatják a csatornázást. kecskeméti kívül hat városban, illetve nagyközségben épül szennyvíztisztító és levezetőmű./mti/

-. -

13.55/zsu

-21-

14
3p

bb.32. munkaerőgazdálkodás a vas megyei tanácsi vállalatoknál

Lér/st/zsu di

1980. április 9.

vas megyében ebben az ötéves tervidőszakban szinte valamennyi tanácsi vállalatnál nőtt a teljesítménykövetelmények alapján bérezettek száma. az építőipari vállalatnál például a fizikai dolgozók 88 százaléka dolgozik meghatározott normák alapján. hasonló az arány a sütőiparban, s több más vállalatnál is. erről számoltak be a többi között szerdán szombathelyen, a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén, amelyen a 23 tanácsi vállalat munkaerőgazdálkodásának helyzetét vitatták meg. ugyanakkor arra is kitértek, hogy a munkaidőalap kihasználásának javulása mellett több helyen még nem megfelelő a teljesítménykövetelmények megállapítása és a normakarbantartás.

a munkaerőellátottság jónak mondható, munkaerőhiány nem akadályozza a feladatok ellátását. a munkafegyelem szilárdítását elősegítette, hogy gyakoribb és következetesebb a mulasztók felelősségrevonása. az építőipari vállalatoktól például tizenegy embert bocsátottak el ittasság miatt. a szombathelyi nyomdában pedig késések miatt tavaly 120 dolgozónak csökkentették az év végi nyereségrészesedését.

a végrehajtó bizottság szükségesnek tartja a tanácsi vállalatok munkaerőgazdálkodási tevékenységének további javítását. egyben felhívta a vállalatok felügyeletét ellátó szervek figyelmét, hogy adjanak nagyobb segítséget az eddigieknél a munkaerő- és bér-gazdálkodás fejlesztéséhez.
/mti/

--

bb.33. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
1980. április 9-én 14.00 óráig

zsu di

1980. április 9.

1. jubileumi rendezvény
2. árammegtakarítás
3. zsugorított bőr
4. két új tv-filmsorozat
5. lezárták a városmajor utcát
6. két bölcsöde egy kertben
7. borfejtés
8. üdülőszövetkezet
9. borsos miklós kiállítás
10. kárpátok kiadó tervei

/folyt.köv./

14.00/zsu

-22-

14⁴⁰
3P

bb.33./a belföldi ... folyt./zsu

11. nádaratási idény
12. vietnami kooperáció
13. környezetvédelem
14. minta lakótelep
15. mecseki ércbányák 11. jav /
16. gyógyszeres üvegek
17. szegedi szakmunkásképző intézet 12. jav /
18. forgalomkorlátozás
19. tetőzött a tiszta
20. halálos közlekedési balesetek
21. amerikanisztikai konferencia
22. kazinczy-díjak 14. jav /
23. halatoni szezoni felkészülés 15. jav /
24. angola exportja
25. nemzetközi tanácskozás
26. időjárásjelentés 16. jav /
27. új kemping
28. józsef attila illusztrációk kiállítása
29. országos verseny
30. fehérje import csökkentése
31. közműves vízellátás
32. munkaerőgazdálkodás
33. hírjegyzék

/mti/ (a 3. sz. jav. az 1-el gyomlási miatt)
--

bb.34. bevált a garanciális cipőjavítás

t/os/gg/sc/zsu di

1980. április 9.

az év első három hónapjának tapasztalatai szerint bevált a garanciális cipőjavítás új módja-állapították meg az okisz szolgáltatási bizottságának ülésén, szerdán az okisz székházában. a kereskedelem az elmúlt esztendőben 650 ezer pár cipőt cserélt ki, különféle hibák miatt, ez évente mintegy 250 millió forintos kárt okozott. a január másodikán életbe lépett rendelet értelmében, ha lehet, csere helyett javítással kell orvosolni a panaszokat.

a cipőjavítással megbízott szövetkezetek jól felkészültek a megnövekedett feladatok ellátására. ezt nagy mértékben segítették azok a tapasztalatok, amelyeket tavaly a garanciális javítás kísérleti bevezetésével baranya, békés, győr-sopron, nógrád és tolna megyében szereztek.

/folyt.köv./

14.05/zsu

-23-

14⁴⁵
3P

bb.34./bevált ... folyt./zsu

a cipőipari szövetkezetek lényegében beruházás nélkül, a hagyományos cipőjavítás feladatainak elvégzése mellett alakították ki a javítóhálózatot, amely alkalmas arra, hogy a rendeletnek megfelelően a nyolc napon belüli kijavítsák a hibás cipőket.

a garanciális cipőjavítás országos bevezetése óta - állapították meg a bizottság tagjai - lényegesen mérséklődött a vásárlók reklamációja, ez annak is köszönhető, hogy a gyártókat érezhetően ösztönözték a minőség javítására, a garanciális cipőjavítás eddigi tapasztalatai szerint a minőségileg kifogásolt cipők 40 százalékát értékcsökkenés nélkül lehet javítani, ennek eredményeként a korábbi károk jelentősen csökkennek.

a lakosság és a kereskedők - hangulata - a bizottsági ülésen - megértéssel és egyetértéssel fogadták ezt az intézkedést, a szolgáltatás színvonalának további emeléséhez, a szavatossági cipőjavítás zökkenőmentes folytatásához azonban tovább kell javítani a szövetkezetek és a kereskedelem együttműködését.

az okisz szolgáltatási bizottsága ezt követően az ortopéd-cipőellátás gondjairól tárgyalt, megvitatták az elite ortopéd méretes cipőkészítő szövetkezet fejlesztési programját, amelynek megvalósítása sok ezer beteglábu ember jogos igényeinek gyorsabb kielégítését szolgálja, a bizottság egyetértett azzal, hogy a szövetkezeti ipar bővítse ezt a fontos egészségügyi szolgáltatást, a fejlesztési terv megvalósítását a könnyűipari és az egészségügyi minisztérium támogatásával az év második felében megkezdik, a beruházás befejezésével - ennek határideje 1982. - a jelenlegi 52 ezer helyett 72 ezer pár ortopéd cipőt gyártanak, évente, a vállalási idő pedig hat hónapról 4-6 hétre csökken.

bb.35. kilencmilliárd rubeles áruforgalom, bővülő termelési együttműködés a szocialista országokkal - sajtótájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban

t sl/gg/p di

1980. április 9.

hazánk áruforgalma a többi szocialista országgal 1979-ben kiegyensúlyozottan fejlődött, az export és az import a kgst-államokkal 10-11 százalékkal nőtt, az egyenleg a tervnek megfelelően alakult - mondotta szerdai sajtótájékoztatóján vasárnos külkereskedelmi miniszterhelyettes, a szállítások tervszerűsége is javult, bár ezuttal is előfordultak késések mind az exportban, mind az importban.

/folyt köv./
15.15/p

-24-

15.15

bb.35./kilencmilliárd .....folyt/p

sikerrel folytatódott a mintegy 90 sokoldalú és több mint 160 kétoldalú szakosítási és kooperációs egyezmény végrehajtása, a kgst-országokba irányuló négy milliárd rubeles magyar exportnak 35 százaléka, az onnan származó csaknem 4,5 milliárd rubeles importnak pedig 23 százaléka bonyolódott le szakosítási szerződés alapján, a fejlődés különösen az importcikkek kooperációs gyártásában figyelemre méltó, mert a megelőző két évben a kooperációból származó behozatal értéke stagnált, mind az export-, mind az import-árak a tervezettnél valamivel magasabbak voltak 1979-ben, a cserearány azonban összességében a tervezettnél megfelelően változott.

1980-ra csaknem 9 milliárd rubeles áruforgalmat irányoztak elő a szocialista országokkal, vagyis a növekedés valamivel mérsékeltebb, mint a korábbi esztendőben, ennek az az oka, hogy valamennyi szocialista ország a hazánkhoz hasonló gazdasági gondokkal kénytelen szembenézni, a világgiazi árváltozások, az egyre nehezedő piaci helyzet a többi szocialista ország számára is hátrányokkal járt, mivel ezeket a hátrányokat a termelés hatékonyságának növekedése nem tudta teljes mértékben ellensúlyozni, a belső és a külső gazdasági egyensúlyban feszültségek léptek fel, s ezek feloldására mérsékeltek a felhalmozás ütemét, s az importtal is mindenütt fokozottan takarékoskodnak, a nagyarányú változások miatt az 1975-ben megkötött ötéves egyezményünk 1980-ra szóló előírásait is pontosítani, módosítani kellett az új követelményeknek megfelelően, rubelelszámolásu forgalmunk változatlan áron számolva az idén valamivel több mint 3 százalékkal lesz magasabb a tavalyinál, ezen belül az export 4, az import 2.5 százalékkal emelkedik, a szovjetunióval azonban az átlagosnál nagyobb mértékben, több mint 6 százalékkal nő hazánk árucseré-forgalma, a többi európai rubelelszámolásu viszonylatban pedig 2 százalékos emelkedés várható.

erre az évre is biztosították a legfontosabb nyersanyagok és energiahordozók importját, a tervezett beruházásokhoz szükséges gépeket, és egyben exportcikkeink elhelyezését is lehetővé teszik a megállapodások, a hazai termelési szerkezet korszerűsítéséhez és a vásárlók igényeihez igazodva exportcikkeink összetétele is változik, és gazdaságosabbá válik.

/folyt köv./

15.30/p

-25-

15.30

bb.35./ kilencmilliárd.....folyt/p

a legjelentősebb megállapodást természetesen a szovjetunióval kötöttük, ahova főként gépeket szállítunk, importunk döntő hányada pedig anyag-jellegű és félkésztermék, de nagy mennyiségű szovjet gépi berendezést is vásárolunk. 1980-ban egyebek között hét és félmillió tonna kőolaj, 800 ezer tonna koks, 7.5 milliárd kilowattóra villamosenergia, 2.2 millió tonna vasérc, 1.1 millió köbméter ipari fa, 850 ezer köbméter fenyőfűrészáru, 3.5 milliárd köbméter földgáz érkezik a szovjetunióból, a boltokban pedig megjelenik 20 ezer szovjet gyártmányú hordozható tv-készülék, 65 ezer porszívó, 100 ezer kerékpár, 28 ezer hűtőszekrény, 3.7 millió rubel értékben tranzisztoros rádió, s az idén megkezdődik -egyelőre szerényebb tételekben- a szovjet automata mosógépek importja. Lada személygépkocsiból 45 ezer érkezik az idén, a magyar exportlista is gazdag, sokféle termelészköz, autóbuszok, fogyasztási cikkek, gyógyszerek - kivételről intézkedik, az olimpiára pedig korszerű híradástechnikai berendezéseket szállítunk, köztük több mint 6 millió rubel értékben eredményhirdető táblákat.

most az a legfontosabb, hogy a vállalatok a magánjogi szerződéseket is minél előbb aláírják, s kötelezettségeiknek pontosan, kifogástalan minőségben tegyenek eleget. partnereinktől is csak akkor várhatjuk el a pontos, az igényeinknek megfelelő szállítást, ha magunk is tervszerűen teljesítjük azt, amit vállaltunk. áruforgalmunk tervszerű lebonyolítása a szocialista országokkal egyben annak is fontos feltétele, hogy nem szocialista külkereskedelmünkben is jobb eredményeket érjünk el, hiszen elsősorban a kgszt együttműködés alapozza meg a közösség valamennyi országában a gazdasági élet általános fejlődését. a minisztérium a vállalatokat arra ösztönzi, hogy minél szorosabb kapcsolatokat építsenek ki a többi szocialista ország vállalataival, az állami döntések a külkereskedelemnek csak a kereteit szabják meg, a vállalatok közötti kapcsolatokat azonban nem pótolhatják.

a miniszterhelyettes végül utalt arra, hogy a következő öt éves tervidőszakra a tervegyeztető tárgyalások rövidesen befejeződnek és még az idén megkötik a szocialista országokkal az 1981-85-évekre szóló hosszulejratu egyezményeket is. a tárgyalások eddigi tapasztalatai szerint külgazdasági kapcsolataink a következő öt évben tovább bővülnek, ami jól segíti majd a népgazdasági tervek végrehajtását. -mti/

15.40/p

16⁰⁰

-.-

-26-

bb 36. lakótelepi beruházási programokat hagyott jóvá a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t -don/um pr di

1980. április 9.

rákoskeresztúron és pesterzsébeten folytatódik a célcsoportos lakásépítés. iii. kerületben pedig - az árpád-híd budai hídfőjének északi oldalán - magánérs lakótelep-építkezés kezdődik - jelentették be a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén, amelyen e területek 5206 lakosának, s járulékos létesítményeinek beruházási programját hagyták jóvá.

a három építkezés közül a legnagyobb a rákoskeresztúri ahol 1985 végéig 3667 új otthont hoznak tető alá. a xvii. kerületi városközpont folytatásaként az emeletes házak a borsó utca, a pesti út s a bakancsos utca által határolt területen készülnek. a kijelölt részen a régi épületek nagy hányadát már lebontották, és a földmunkagépekkel hamarosan hozzáfognak a tereprendezéshez.

a korszerű lakónegyed csaknem 45 hektáros területen kap helyet, több kapcsolódó létesítménnyel együtt. a programban 32 tantermes általános iskola, 400 óvodai, 200 bölcsődei hely, öt munkahelyes felnőtt- és gyermekorvosi rendelő, valamint gyógyszertár építése szerepel. a kereskedelmi egységek sorában csaknem 3600 négyzetméteren három abc-áruház és zöldségüzlet, 400 négyzetméteren bisztró, 860 négyzetméteren szolgáltatóház készül - utóbbi kötéddel, fodrászattal, mosó- és vegytisztító szalonnal, továbbá több kisipari műhellyel.

a főváros legnagyobb kiterjedésű városrészében nagy gondot fordítanak a zöldterület nagyságának megtartására, illetve növelésére. e törekvést tükrözi a lakótelep-építési program is; a területet északkeletről és keletről park övezzi, északon, a rákospatak völgyében erdőt telepítenek, míg délen a kavicsbányát fásítják.

a xx. kerületben a kossuth lajos utca - török flóris utca - nagy sándor utca - nagy győri istván utca - zilah utca és a vörösmarty utca határolta részen összesen 1410 lakást építenek. az új otthonok több mint hetven százaléka kétszobás, illetve ennél nagyobb; az átlagos alapterület meghaladja az 53 négyzetmétert. a lakótelep építésének befejezési határideje - a kapcsolódó létesítményekkel együtt - 1984 közepe. lesz 12 tantermes iskola, 150 személyes óvoda, 100 fős bölcsőde, orvosi rendelő, gyógyszertár, 1750 négyzetméternyi kereskedelmi és 450 négyzetméternyi szolgáltatási egység.

/folyt.köv./

- 27 -

15.35/um

16¹⁰

bb 36. /Lakótelepi....folyt./um

az új iskolát az Ady Endre utca 98-100. szám alatt hozzák tető alá, a meglévő intézmény szomszédságában, így a régi iskola napközi-, konyha- és tornaterem-gondjait az új tanintézet enyhíti majd.

Budán az idén kezdődik a magánérs telepszerű építkezés, és a beruházási program szerint a polgár, a híd és a tavasz utca háromszögében építik meg a 129 lakást. a munkák generálkivitelezője a 31. számú állami építőipari vállalat, amelynek 1983-ig kell elkészülnie az alagutzsalus házakkal. /mti/

-. -

bb 37. átadták a munkavédelmi pályázat díjait

t gl/pá um sl di

1980. április 9.

a termelés közvetlen irányítói és a társadalmi aktivisták részére meghirdetett munkavédelmi pályázat eredményeit szerdán hirdették ki a szót székházában.

a szót munkavédelmi osztálya azzal a céllal hirdetett pályázatot, hogy széles körben ismertté tegye azokat a módszereket, javaslatokat, amelyeket a termeléshez legközelebb álló műszaki szakemberek, valamint a szakszervezeti és munkavédelmi aktivisták, a biztonságosabb munkafeltételek megteremtéséért dolgoztak ki. a bíráló bizottságnak fejtörést okozott a díjak odaítélése, mert a 165 pályamű között számos színvonalas munka akadt.

az első díjat Varga Ferenc, a papíripari vállalat Dunajvárosi papírgyára vegyi üzemének művezetője nyerte. második díjban Dudás István, a Körös-vidéki vízügyi igazgatóság Gyulai gépüzemének üzemvezetője; harmadik díjban a Tiszai Vegyi Kombinát Semmelweis Ignác szocialista brigádja részesült. negyedik a Mecseki Ércbányászati Vállalat II-es számú bányáüzemének öttagú kollektívája; ötödik pedig Varga Vince, a Csongrád megyei településtisztasági szolgáltató vállalat művezetője lett.

a díjazott pályaművek közül a bíráló bizottság többet további feldolgozásra, illetve hasznosításra javasolt. első sorban azokat, amelyek a munkavédelmi oktatás, a propaganda, a felvilágosító tevékenység javítását szolgálják. /mti/

15.40/um

-. -
- 28 -

16¹³

bb 38. József Attila-kiállítás nyílt a Petőfi Irodalmi Múzeumban

t ár/gk um pr di

1980. április 9.

mai magyar képzőművészek József Attilát idéző alkotásaiból nyílt kiállítás - a költő születésének 75. évfordulója tiszteletére - szerdán a Petőfi Irodalmi Múzeumban. a magyar képző- és iparművészek szövetsége, a József Attila Emlékbizottság és a múzeum közös tárlatán a Tavaly novemberben meghirdetett képzőművészeti pályázat anyagából válogatott műveket mutatják be. a pályázaton művészeti életünk számos jeles képviselője vett részt: összesen 152 alkotó 328 műve érkezett be, ebből 83 művész 129 kompozícióját választotta ki a zsűri a kiállítás anyagául. festmények, szobrok, kisplasztikák, grafikák, fotómontázsok, textilkompozíciók egyaránt láthatók a tárlaton, ám a modern képzőművészet törekvéseinek sokféleségét is érzékeltető, különböző műfajú alkotások közegek a József Attila-i gondolat vállalásában, az életműve iránti elkötelezettségben.

a kiállítást Major Tamás Kossuth-díjas színművész szavalata után Juhász Ferenc Kossuth-díjas költő nyitotta meg. beszédében méltatta József Attila egyetemes emberi értékeit hordozó munkásságát, s azt a folyamatosságot hangsúlyozta, amely a ma művészenek másképpen szóló, de ugyanazt akaró, e munkásságot megőrizve meghaladó eszmei programját jellemzi. - csak a mi sorsunk vállalt történelmi törvényigaza, gyönyörű élet-áldozata lehet az ő választott, befejezett halálának jövő-vigaszt, jövő-igazolása. hűségünk így az övé is, cselekvő hűség, a boldogságra vágyó emberiségé - mondotta egyebek között.

ez alkalommal adták át a pályázaton díjat nyert alkotóknak a rendező szervek jutalmait is. Kovács László festőművész, Ligeti Erika szobrász és Lenkey Zoltán grafikus a Kulturális Minisztérium, Kéry László festőművész, Kovács Imre és Vagyóczky Károly grafikus a hazafias népfront, Szikora Tamás festőművész és Sulyok Gabriella grafikus a fővárosi tanács, Kalmár János szobrász és Muzsnai Ákos grafikus az állami ifjúsági bizottság, Swierkievicz Róbert és Stettner Béla grafikus a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja, Bonga Ferenc grafikus pedig a Csepel Művek díját kapta meg.

/folyt.köv./

- 29 -

15.45/um

16²⁰

bb 38. /józsef attila-....folyt./um

a kiállítás anyagából reprezentatív grafikai mappát készített a résztvevő művészek közreműködésével a képzőművészeti alap kiadvállalata, s ezt a kulturális minisztérium eljuttatja az ország nagyobb művelődési központjaiba, kulturális centrumaiba, így „miniatűr vándortárlatok”, formájában vidéken is izelítőt kaphat a közönség a jubileumi pályázat műveiből. /mti/

--

bb 39. utlezárások

k iv/s um pr di

1980. április 9.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy a MÁV Budapest déli pályaudvar - murakeresztúr vasútvonalának vágányépítési munkái miatt ideiglenesen vasúti átjárókat zárnak le. a xxii. kerületben a kolozsvár utcába április 10-én és 16-án 7-től 13 óráig, a növény utcába április 14-én és 15-én 7-től 13 óráig, valamint ugyancsak budafokon a háros utcába április 11-én és 17-én 7-től 13 óráig nem hajthatnak be a gépjárművezetők. /mti/

--

bb 40. napirenden: a közlekedés- és a településhálózat fejlesztése - nemzetközi konferencia a közlekedéstudományi egyesületben

t mg/z um sl di

1980. április 9.

tizenkét ország, több mint 120 szakemberének részvételével közlekedéstervezési tudományos tanácskozás kezdődött szerdán a mtesz székházában, a háromnapos rendezvényen nemcsak a közlekedés tudósai vesznek részt, az előadásokba, vitákba bekapcsolódnak a településhálózat fejlesztésén dolgozó tervezők is. a közlekedés- illetve a településhálózat fejlesztéséről ugyanis ma már nem sok értelme van külön-külön beszélni; a két terület szükségszerűen összefonódott, egyik befolyásolja a másikat és viszont. a konferencián ennek jegyében vitatják majd meg a városi és az országos közlekedési hálózat jelenét, jövőjét; az utak, a vasút és a gépkocsiforgalom kapcsolatát, valamint ezek együttes hatását a lakosság életmódjára.

/folyt.köv./

- 30 -

15.55/um

16²⁵
0

bb 40. /napirenden: a közlekedés-...1.folyt./um

hogy a téma mennyire aktuális, azt legjobban az ingázók bizonyíthatják. magyarországon minden ötödik dolgozó - több mint egymillió ember - ül reggelenként vonatra vagy távolsági buszra, hogy eljusson munkahelyére. csak a főváros naponta 280 ezer ingázót fogad. mindez nemcsak a közlekedésben, hanem a települések életében is érezteti hatását. az ingázók egy része például munkahelye városában vásárol, szórakozik, ahol emiatt a boltokban megnő, ugyanakkor az ingázók lakóhelyein csökken a forgalom. az utazó dolgozók másik része viszont otthon vásárolna, szórakozna, ám a kisebb települések lakói általában csak öt-tíz kilométernyire találnak áruval viszonylag jól ellátott üzletet, és körülbelül 30 kilométerre van tőlük a legközelebbi város. az orvosi rendelők, vagy a felsőtagozatu iskolák is öt-hat kilométeres körzet határára fekszenek. a települések fejlesztése tehát erősen befolyásolja a városba vezető és a városon belüli forgalmat, mint ahogyan a közlekedés fejlesztése, a nem-városlakók életmódjára is hatással van.

egy, a hetvenes évek elején született kgst ajánlás szerint 1990-ig jó volna elérni, hogy a lakosság a nagyvárosokban általában 30, a milliós lélekszámú városokban pedig 40 percnél rövidebb idő alatt tehesse meg az utat lakása és a munkahelye között. magyarországon ma még az utazási idő a kgst-ajánlásának másfélszerese. a helyzet javítása annál is inkább sürgős, mert az ingázás, mint jelenség, várhatóan megmarad, a forgalom viszont nőni fog. ráadásul, ma még azt sem lehet biztosan tudni, hogy évtizedek múlva hogyan alakul a forgalom szerkezete. amit ma a szakemberek biztos tudnak, az az, hogy a közlekedés fejlesztésében az utakat, a vasutakat és az autóbussz hálózatot átfogóan kell megítélni és a településfejlesztéshez igazítani. a település- és a közlekedéshálózat fejlesztése kapcsolatának javítása - főleg ismerve szerves egységüket - 1981-től már a kpm célprogramjainak élére kerül.

mivel a tanácskozáson részt vevő több mint 60 külföldi szakember beszámol majd saját országának közlekedési, településfejlesztési gondjairól, vagy éppen egy-egy jó megoldásról, a magyar szakemberek értékes információkhoz juthatnak, s ezeket már a célprogram megvalósításának kezdetén hasznosíthatják. így fölhasználhatják a tapasztalatokat a budapest-központúság csökkentésében, vagy éppen a lakótelepi gépkocsiforgalom káros hatásainak felszámolásában is. /mti/

--
- 31 -

16.00/um

16⁴⁵
07

bb 41. huszonnyolc díjnyertes pályamű az ifjúságmozgalmi pályázaton

t gy/mi umpr di

1980. április 9.

a kisz-es munka eredményeinek, tapasztalatainak, új módszereinek feltárásához, népszerűsítéséhez járult hozzá az a több mint 200 pályamű, amely a kisz kb és a uttörők szövetség tavaly meghirdetett ifjúságmozgalmi pályázatára érkezett; közülük 28-at díjaztak. a jutalmakat szerdán a kisz kb politikai képzési osztályán nagy sándor, a kisz központi bizottságának titkára nyújtotta át kisz-tagoknak és aktivistáknak, egyetemistáknak, főiskolásoknak, és a kisz függetlenített apparátusában dolgozóknak. *magyar*

a pályázatra - amely a politikai önképzés egyik leghatékonyabb formája - sokféle műfajban, így dia, film, hangszalag, napló és más formában küldtek be elméleti munkákat. bizonyítva, hogy a fiatalok keresik az új módszereket, az új formákat a politikai célok hatékonyabb megvalósításához. örvendetes, hogy a pályázók túlnyomó többsége a munkás- és az ifjúsági mozgalom történetével foglalkozott. gyarapodott azoknak a száma, akik igyekeznek összegyűjteni és feldolgozni az idősebb kommunisták, a veteránok nagy politikai és élettapasztalatait. ezenkívül sokan foglalkoztak a kisz-nek a gazdasági munkában kifejtett tevékenységével, a tudatformálás-politikai képzés gyakorlati problémáival, a kisz és az úttörő szervezet kapcsolatával, valamint a sport és honvédelmi nevelő munkával.

a kisz kb és az úttörő szövetség újabb versenyre hívja a fiatalokat - jelentette be nagy sándor az ünnepségen. ez év november 30-ig várják a tanulmányokat, elemzéseket, felméréseket, interjúkat, vagy más formában készült pályamunkákat.

az új mozgalmi év legfontosabb feladataihoz igazodó pályamunkák készítőit arra ösztönzik: a kisz belső életét érintő, átfogóbb kérdések mellett fordítsanak legalább ilyen nagy gondot a helyi kezdeményezések népszerűsítésére, általánosítható tapasztalatainak feltárására. az új pályázati kiírás egyik kiemelt témaköre: milyen feladatai, jól bevált munkaformái és módszerei alakultak ki a kisz alapszervezeteknek, az úttörő mozgalomból a kisz-be, vagy például az általános, a közép- és felsőfoku tanintézetekből a munkahelyekre való átlépésének, a fiatalok beilleszkedésének segítésében. /mti/

-.-

- 32 -

16.05/um

1700
gy

bb 42. változások a közlekedésben

k iv/s um pr di

1980. április 9.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy április 11-én 12-én, 15-én, 16-án, 18-án és 19-én hajnali 4 óráig - előző este 8 órától - a 4-6-os jelzésű villamosok helyett autóbuszok közlekednek, mert a vonal teljes hosszában vágányfelújítási munkákat végeznek. április 12-én 15 órától 14-én 4 óráig ugyancsak a 4-6-os villamosok vonalán, a november 7. tériől a moszkva téri végállomásig autóbuszok szállítják az utasokat.

április 11-én 8.30 órától 12.30 óráig a 23/a jelzésű villamosok helyett a mester utca - könyves kálmán körút - üllői út végállomás között - vágányépítés miatt - villamospótló autóbuszok közlekednek. /mti/

-.-

bb 43. kneb-küldöttség utazott berlinbe

mi um pr di

1980. április 9.

szakali józsefnek, a kneb elnökének vezetésével szerdán berlinbe utazott a központi népi ellenőrzési bizottság küldöttsége. a delegáció albert stief miniszternek, az ndk munkás-parasztellenőrzési bizottsága elnökének meghívására tapasztalatcsere céljából látogat a német demokratikus köztársaságba. /mti/

-.-

bb 44. fehérjetermelés az algák segítségével - kgst tanácskozás mosonmagyaróváron

cser-st/um di

1980. április 9.

szerdán mosonmagyaróváron megkezdődött az egysejtű zöld algák tömegtenyésztésével kapcsolatos kutatásokkal foglalkozó kgst koordinációs csoport ülése. a tanácskozás házigazdája, dr. márton géza, a keszthei agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdasági karának tanszékvezető egyetemi tanára a tanácskozás jelentőségéről elmondta az mti munkatársának:

/folyt.köv./

- 33 -

16.25/um

1700
gy

bb 44. /fehérjetermelés...folyt./um

a kgst-országok között intenzív tudományos együttműködés folyik az algakutatás témakörében. az algák ugyanis a többi növényeknél sokkal nagyobb mértékben hasznosítják a napfény energiáját, s ezért segítségükkel nagy tömegű, fehérjékben és vitaminokban rendkívül gazdag tápanyag nyerhető. az algák a fényenergia 20-25 százalékát, míg az egyéb növények mindössze egy-két százalékát hasznosítják. az algák minden vízben megtalálhatók, s a megfelelő törzsek kiválasztásával és kitenyésztésével a szakemberek szerint jelentősen hozzájárulhatnak a föld egyre növekvő számu népességének élelmiszerellátásához. a szovjetunióban már évente több tízezer tonna ilyen tápanyagot használnak fel takarmánynak. az algák segítségével előállított tápanyag fehérjetartalma 50 százalékos, csaknem az összes vitaminfajtát tartalmazza, és magas a zsirtartalma is. további nagy lehetőségek vannak az algák által termelt tápanyag gyógyászati felhasználásában.

a mosonmagyaróvári tanácskozáson részt vevő bolgár, cseh-szlovák, ndk-beli, lengyel, magyar és szovjet szakemberek kicserélik tapasztalataikat, kutatási eredményeiket a zöld algák tömegtenyésztéséről, az intenzívebben termelő törzsek genetikai kiválasztásáról. megvitatják az algatörzsek felhasználásának módjait, lehetőségeit, foglalkoznak biológiai, biokémiai és biofizikai jellemzőikkel. a tanácskozás során megvitatják a következő öt évre szóló kutatási terveket is. /mti/

--

bb 45. jogi karral bővül a miskolci nehézipari műszaki egyetem - országos pedagógiai tanácskozás kazincbarcikán

kör-st/um di

1980. április 9.

az 1981-82-es tanévtől jogi kart állítanak föl a miskolci nehézipari műszaki egyetemen - jelentette be polinszky károly oktatási miniszter a kazincbarcikán rendezett országos pedagógiai tanácskozás szerdai megnyitóján tartott előadásában. a miskolci jogászképzés megszervezése része annak a törekvésnek, hogy a felsőoktatás szerkezetét a nép-gazdaság igényeinek megfelelően módosítsák. az új jogikaron kiemelten foglalkoznak majd a szerzői jog, az iparjog és a munkajog oktatásával.

/folyt.köv./

- 34 -

16.30/um

1980

bb 45. /jogi karral...folyt./um

az oktatási miniszter előadásában áttekintette a magyar oktatásügy helyzetét és az időszerű feladatokat. hangsúlyozta, hogy ami az óvodákat és az általános iskolákat illeti, a nehezebb gazdasági körülmények között is mindenképpen biztosítani kell a szükséges fejlesztés anyagi feltételeit. a szakmunkásképző intézetekről és a szakközépiskolákról szólva arra hívta fel a figyelmet, hogy ezeknek az elsődleges feladata az általános képzés és a szakismeretek általános alapjainak oktatása, a további specializálódást pedig az üzemekben kell megoldani. a gimnáziumokban napirenden van a fakultatív oktatás bevezetése, de erre csak a feltételek megteremtésének arányában van lehetőség.

örvendetes tény, hogy az elmúlt öt év alatt 17 ezerrel nőtt a szakképzett pedagógusok száma - hangoztatta a miniszter, de hozzátette: fel kell figyelni arra, hogy a középiskolákban is egyre inkább elnőiesedik a pedagógus pálya. az oktatás korszerűsítésének feladatai megkövetelik - mondotta -, hogy a minisztérium foglalkozzon a pedagógusképzés reformjával is.

az országos pedagógiai tanácskozás megnyitóján kiosztották a szaktantermi oktatás és a munkára nevelés témakörében erre az alkalomra kiírt pályázatok díjait. a beérkezett 44 pályamű szerzői közül első díjat nyert ungvári imre, a berettyóújfalui arany jános gimnázium és szakközépiskola tanára, valamint répásiné lászló erzsébet, a kazincbarcikai georgi dimitrov általános iskola tanára. egy második és három harmadik díjat adtak ki, tíz pályázó pedig különdíjban részesült.

a háromnapos tanácskozás, amelyen az ország minden részéből mintegy 500 pedagógus vesz részt, holnap a munkára nevelés témájával foglalkozik, pénteken pedig szekciósüléseken foglalkozik az általános iskolák, a gimnáziumok és a szakmunkásképzők új tantervével kapcsolatos oktatási problémákról. /mti/

--

- 35 -

16.35/um

1980

bb 46. földes györgy temetése

t kp/z um pr ie

1980. április 9.

mély részvétellel kísérték utolsó utjára szerdán a farkasréti temetőben földes györgy róza ferenc díjas újságíró, a ludas matyi nyugalmazott főszerkesztő-helyettesét, a ludas magazin főszerkesztőjét hozzátartozói, kollégái, barátai.

a ravatalnál - a magyar újságírók országos szövetsége, a hírlapkiadó vállalat és a ludas matyi szerkesztősége képviselőjében - árkus józsef, a ludas matyi főszerkesztője bucsuztatta a 75 éves korában elhunyt publicistát. felidézte életutját, szólt arról az áldozatos munkáról, mellyel mintegy negyedszázadon keresztül irányította lapját, kísérté figyelemmel a felnövekvő újságíró nemzedéket mint tanár és barát egyaránt, s fejtett ki sokoldalú közéleti tevékenységet. méltatta következetesen elvszerű szerkesztői munkáját, írásait, melyek nagy életismeretéről, humanizmusáról tanuskodtak.

a barátok, egykori tanítványok és kollégák nevében lakatos ernő, az mti vezérigazgatójának első helyettese emlékezett meg az elhunyt pályatársáról, kommunista szerkesztőről, nevelőről, a szocializmus ügyének haláláig elkötelezett újságíróról. /mti/

-. -

bb 47. a magyar nemzeti bank közgyűlése

sl/um ie

1980. április 9.

a magyar nemzeti bank szerdán tartotta évi rendes közgyűlését. ott volt faluvégi lajos pénzügyminiszter; jelen voltak az állam, mint részvényes képviselői, az igazgatóság tagjai, valamint a számvizsgálók. timár mátyás, a bank elnöke betérjesztette az 1979. évi üzletéről készült jelentést, az 1979. december 31-i mérleget és az éves eredménykimutatást. a mérleg aktívái közül az arany-, a valuta és a devizakészletek és látra szóló követelések 5,3 milliárd forinttal, a közép- és hosszulejratu hitelkihelyezések 32,1 milliárd forinttal, a rövidlejratu hitelkihelyezések 1,3 milliárd forinttal emelkedtek.

/folyt.köv./

- 36

17.30/um

1980.07

bb 47. /a magyar nemzeti...folyt./um

a passzívák közül a lekötött betétek egy év alatti állomány-növekedése 32,6 milliárd forint, a látra szóló betéteké 2,5 milliárd forint volt. a forgalomban lévő bankjegyek és érmék értékösszege 1979-ben 6,3 milliárd forinttal nőtt és az év utolsó napján 63,5 milliárd forintot képviselt. a bank nyeresége 10,4 milliárd forint volt, 3,2 milliárd forinttal kevesebb, mint az előző évben, mert míg a hitelforrások átlagos költsége jelentősen nőtt, addig a belföldi kihelyezések átlagos kamata csökkent.

a hitelpolitika fő törekvése változatlanul az egyensúly és a termékszerkezet javulásának előmozdítása volt. ennek megfelelően a bank a hitelnyújtásnál elsősorban a hatékonyság, a gazdaságos exportbővítés és importhelyettesítés követelményeit érvényesítette. közreműködött abban, hogy a korábbiaknál lassabban növekvő nemzeti jövedelem mellett a belföldi felhasználás, azon belül a felhalmozás csökkenjen s ezáltal mérséklődjék a behozatali többlet. e cél elérésében fontos szerepet játszottak a felhalmozási vásárlóerő szabályozására irányuló intézkedések, amelyek a beruházási hiteleknel fokozott szelektivitást és a forgóeszköz hiteleknel szigorubb magatartást jelentettek. a beruházási hitel-folyósítás 23,8 milliárd forintot, a törlesztés 14 milliárd forintot tett ki. a több piacon gazdaságosan értékesíthető export árualapokat bővítő beruházásokra a bank 1979-ben 4,4 milliárd forint értékű új szerződést kötött, s ezzel az év végéig 51 milliárd forintba emelkedett az ilyen céllal vállalt hitelfolyósítási kötelezettség. a forgóeszköz hitelezés előmozdította a szükségletekre történő, gazdaságos termelést és áruforgalmat. a forgóeszköz hitelek az előző évinél /16,2 milliárd forint/ jóval mérsékeltebben, 5,4 milliárd forinttal emelkedtek, szoros kapcsolatban a készletek erőteljesen mérséklődő felhalmozásával, amiben egyebek mellett a bank szigorubb forgóeszköz-hitelezésének is szerepe volt.

a devizagazdálkodásra pozitívan hatott, hogy az élénk exporttevékenység hatására a külkereskedelmi passzívum erőteljesen csökkent. az idegenforgalom bővülése is növelte a devizabevételeket. ez utóbbi teljes összege 16 százalékkal volt több az előző évinél. a kiutazó magyar állampolgárok 7 százalékkal több valutát vásároltak, mint 1978-ban.

/folyt.köv./

- 37 -

17.35/um

1980.07

bb 47. /a magyar nemzeti ...2.folyt./um

gazdasági teljesítményünk és hitelképességünk megítélése a nemzetközi pénzpiacokon változatlanul jó volt, s ez kifejezésre jutott felvett hiteleink feltételeiben is. a bank az év során a terveknek megfelelően valamivel több mint 1 milliárd dollár összegben vett fel tőkés bankcsoportoktól közép- és hosszulejáratu kölcsönöket, amelyek hasznosan egészítették ki a fejlesztési célokat szolgáló hazai forrásokat, elsősorban az export területén.

a tőkés valuták árfolyam alakulása szeszélyes volt, ami bizonytalanná tette a prognosztizálást. a pénzpiaci változások nyomkövetésére a forint-árfolyam jegyzésekben ritkábban került sor, mint 1978-ban. új módszer kidolgozása vált szükségessé a kereskedelmi árfolyam változtatására, amelyet 1980. január 1-én vezetett be a bank az árfolyam jegyzésben. 1979. február közepén a bank átlagosan 14 százalékkal emelte meg a tőkés valuták nem-kereskedelmi árfolyamát idegenforgalmunk versenyképességének megőrzése végett. ezzel a kereskedelmi és a nem-kereskedelmi árfolyamok közötti különbség az elgondolásoknak megfelelően az elmúlt évben csökkent.

a közgyűlésnek jelentést tettek a számvizsgálók is. megállapították, hogy a bank mérlege és eredménykimutatása egyezik a könyvvitel adataival, helyesen tükrözi a bank aktívait és passzívait, valamint eredményét és mindenben megfelel az idevonatkozó törvényes előírásoknak.

a közgyűlés a betérjesztett jelentést, a mérleget és az eredményelszámolást megvitatta, majd egyhangulag elfogadta. /mti/

-. -

bb 50. pullai árpád csehszlovákiába utazott

kf/mm um sl ie

1980. április 9.

pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter szerdán hivatalos látogatásra csehszlovákiába utazott. meghívójával, vladimir blazek csehszlovák szövetségi közlekedésügyi miniszterrel áttekinti a két országot kölcsönösen érdeklő közlekedési kérdéseket, és megbeszéléseket folytat vlastimil chalupa csehszlovák szövetségi postaügyi és hírközlési miniszterrel. /mti/

-. -

- 38 -

17.40/um

1805/07
19.05
Q.

bb 48. megalakult a volt ensz tisztviselők és szakértők bizottsága - munkaprogram az ensz célkitűzéseinek támogatására

t ma/gg um pr ie

1980. április 9.

a magyar ensz társaság intéző bizottságának határozata alapján szerdán - a hazafias népfront országos tanácsának székházában - alakuló ülést tartott a volt ensz tisztviselők és szakértők bizottsága. a tanácskozáson több mint száz, éveken át az egyesült nemzetek szervezetében, illetve annak szakosított szervezeteiben tevékenykedett szakember vett részt.

a megjelenteket szarka károly külügyminiszter-helyettes köszöntötte, hangsúlyozva: időszerű és célszerű is a magyar ensz társaság új bizottságának megalakulása. a magyar népköztársaság mindig is nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy segítse az egyesült nemzetek szervezetének eredményes tevékenységét, az alapokmányban foglalt elvek valóra váltását. a világszervezetben és annak szakosított szerveiben dolgozó magyar tisztviselők, szakértők eddig is nagy felelősséggel látták el feladataikat. most hazatértük után lehetőség nyílik arra, hogy segítsék magyarországot s az ensz szervezetei közötti kapcsolatok erősítését. ugyanakkor a bizottság tagjai hasznos munkát végezhetnek közvéleményünk tájékoztatásában a nemzetközi szervezetek tevékenységének bemutatásával. a külügyminisztérium minden támogatást megad az új társadalmi bizottság munkaprogramjának eredményes valóra váltásához - hangsúlyozta szarka károly -, s ugyanakkor számít a szakemberek tudására, gazdag tapasztalatára.

ezt követően simai mihály, az ensz társaságok világszövetségének, valamint a magyar ensz társaságnak az elnöke tájékoztatta a találkozó résztvevőit a 84 nemzeti társaságot tömörítő világszövetség feladatairól, szerepéről, s legutóbbi barcelonai közgyűlésének határozatairól. aláhuzta, hogy a nemzetközi társadalmi szervezet minden nemzeti ensz társaságban szorgalmazza a volt tisztviselők és szakértők bizottságának életre hívását. a szakembereket olyan fontos, globális kérdések megvitatásába kívánják bevonni, mint amilyen a béke, a leszerelés, a fejlődő országok felemelkedése. simai mihály elmondotta, hogy az ensz, valamint az ensz társaságok világszövetsége között megállapodás jött létre, mely szerint a volt tisztviselők és szakértők véleményéről rendszeresen tájékoztatják az egyesült nemzetek szervezetének illetékes vezetőit.

/folyt.köv./

- 39 -

17.45/um

1805/07
19.05
Q.

bb 48. /megalakult a volt ensz.....folyt./um

a magyar társaság szerepéről, ideai feladatairól adott áttekintést ezt követően haraszti györgy, a társaság főtitkára, az új bizottság tagjaitól azt várják, hogy segítsék az ensz céljainak népszerűsítését, s széles körben ismer- tessék a világszervezet határozatait. /mti/

--

bb 49. magyar-kambodzsai tárgyalások

s um pr ie

1980. április 9.

a népfront székházában szerdán megkezdődtek a tárgya- lások a hazafias népfront országos tanácsának és a kambod- zsai nemzeti egységfront központi bizottságának küldöttsé- gei között. sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hnf országos tanácsának főtitkára tájékoztatta a yos por főtitkár vezette kambodzsai küldöttséget a magyar népköztársaság bel- és külpolitikájáról, az mszmp xii. kong- reszusának határozatairól.

az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizott- ság vezetői ugyancsak szerdán fogadták a kambodzsai nemze- ti egységfront központi bizottságának küldöttségét. a meg- beszélésen sebestyén nándorné, az obt elnöke és harmati sándor, az mszb elnöke adott tájékoztatót a béketanács és a szolidaritási bizottság tevékenységéről, legfontosabb feladatairól, valamint a kambodzsai nép melletti szolidari- tási akciókról. /mti/

--

bb 52. ajándék a finn nemzeti múzeumnak

i me/tr um pr ie

1980. április 9.

a néprajzi múzeumban szerdán hoffmann tamás főigazgató bemutatta azt, a tolna megyei faddról származó szoba-bel- sőt, amelyet - magyar gyűjteményét gazdagítandó - a finn nemzeti múzeumnak ajándékoztak. az ünnepségen jelen volt rónai rudolf, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, fadd község több képviselője, valamint osmo tapani va:inöla:, a finn köztársaság nagykövete. /mti/

--
- 40 -

17.50/um

18.10
19.05
19.05

bb 51. javult a termelés biztonsága az urkuti mangán- bányánál

bév/um kz ie

1980. április 9.

emelkedett a műszaki színvonal, s ezzel párhuzamosan tovább javultak a biztonságos munkavégzés feltételei hazánk egyetlen mangánbányájában, urkuton. az elmúlt évben, s ez év első negyedében is az összes hazai mélyművelésű bá- nya közül itt voltak a legkedvezőbbek a baleseti mutatók: ezer műszakra csupán három baleset miatt kiesett műszak jut -állapították meg azon a szerdán megtartott helyszíni tanácskozáson, amelyen azt elemezték a kerületi bányaműsza- ki felügyelőség szakembereivel közösen, hogy a biztonsági és műszaki intézkedések szinkronban vannak-e az ez évi termelési terveikkel. ebben az esztendőben - mint elmondták - 140 ezer tonna ércet hoznak felszínre. a tanácskozást meg- előző bányajárás egyértelmű tapasztalatai szerint a vállalat- nál megteremtették a biztonságos kitermelés feltételeit. a bányanatóssággal karöltve ujitásokkal korszerűsítették a személy- és anyagszállítást, a rakodást, új önjáró berende- zésekkel, korszerű furógéppel könnyítették meg a nehéz fi- zikai munkát. /mti/

--

bb 53. a nemzeti színház igazgatósága közli

s um pr ie

1980. április 9.

hogy április 10-én, csütörtökön este a „konyha,, című elő- adás helyett - betegség miatt - „az urhatnám polgár,, kerül színre. a megváltott jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén visszaválthatók. a fenti előadás után a „budapest- orfeum,, fél tíz óra helyett tíz órakor kezdődik. /mti/

--

18/42

19.40

- 41 -

bb.54. embargó: 21 óráig!

elutazott a kambodzsai szakszervezeti küldöttség

s/sl/p ie

1980. április 9.

szerdán elutazott budapestről a kambodzsai szakszervezeti szövetség küldöttsége, amely meas sønang elnök vezetésével a szot elnökségének meghívására tartózkodott hazánkban. a delegációt fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára, a küldöttség megbeszélést folytatott jakab sándor főtitkár-helyettesével és a szot más vezetőivel. látogatást tettek a pamutipari vállalat lőrinci fonógyárában és az érdi bentavölgye mezőgazdasági termelőszövetkezetben. a kambodzsai vendégeket fogadta simon pál nehézipari miniszter és gábor andrás kohó- és gépipari miniszter-helyettes. a delegációt a ferihegyi repülőtéren palotai károly, a szot alelnöke bucsúztatta. /mti/

-. -

bb.55. időjárásjelentés

z/p ie

1980. április 9.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

az évszakhoz képest még hűvös idő

előrejelzés az ország területére csütörtök estig. a déli, délnyugati megyékben jobbára erősen, máshol változóan felhős idő várható, szórványosan esővel, záporral. az északi, északkeleti szél időnként megélénkül, helyenként megerősödik. a hőmérséklet holnap kora délután 8-13 fok között lesz. /mti/

-. -

bb 56. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um ie

1980. április 9.

34. bevált a garanciális cipőjavítás
35. sajtótájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban
36. a fővárosi tanács vb ülése /7.jav./
37. átadták a munkavédelmi pályázat díjait
38. józsef attila-kiállítás nyílt
39. utlezárások
40. nemzetközi konferencia a közlekedés tudományi egyesületben

/fooyt.köv./

- 42 -

21.20/um

21.20

bb 56. /a belföldi....folyt.;um

41. az ifjúságmozgalmi pályázat díjnyertesei /8.jav./
42. bkv közlemény
43. kneb-küldöttség utazott berlinbe
44. kgst tanácskozás mosonmagyaróváron
45. országos pedagógiai tanácskozás kazincbarcikán /9.jav./
46. földes györgy temetése
47. a magyar nemzeti bank közgyűlése
48. megalakult a volt ensz tisztviselők és szakértők bizottsága
49. magyar-kambodzsai tárgyalások
50. pullai árpád csehszlovákiába utazott
51. javult a termelés biztonsága az urkuti mangánbányánál
52. ajándék a finn nemzeti múzeumnak /10. jav./
53. a nemzeti színház közleménye
54. elutazott a kambodzsai szakszervezeti küldöttség /11.jav./
55. időjárás
56. hírcsoporthoz

-. -

43 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre,
izsák erika

21.22/um

21.22

Belföldi hírek

csütörtök

bb 1. véget ért a tavaszi szünet

i iv/tr um bc ie

1980. április 10.

befejeződött az ünnepekkel együtt hatnapos tavaszi szünet: egymillió 128 ezer általános iskolás és 199 ezer középiskolás diák csütörtökön újra benépesítette az osztálytermeket.

a rövid pihenő után mintegy két hónapig tart még az iskolaév, az általános iskolákban és a gyógypedagógiai intézményekben ugyanis június 13-ig tart a tanítás, azokban az iskolákban pedig, ahol a kötelező tanítási napokat és a tantárgyak éves óraszámát előbb teljesítik, június 10-től kötetlen sportnapokat, kirándulásokat szerveznek. azokban az általános iskolákban, ahol az előírt 192 tanítási napot június 13-ig nem tudják teljesíteni, legfeljebb június 20-ig tanítanak.

az utolsóéves középiskolásoknak már csak egy hónapjuk van a ballagásig; május 10-én járják majd be utoljára osztályfőnökeik nyomában az iskolák tantermeit, folyosóit. az írásbeli érettségi vizsgák május 19-én, hétfőn kezdődnek, s szombatig tartanak. a közös írásbeli-érettségi felvételi vizsgák időpontja: május 26-27, hétfő és kedd. a korábbiakhoz hasonlóan közös dolgozatot matematikából, fizikából és biológiából írnak a diákok, a szóbeli érettségi vizsgákra pedig június 9 és 22 között kerül sor.

a középiskolák alsó évfolyamain június 7-e illetve a 11 napos munkarend szerinti iskolákban június 13-a lesz az utolsó tanítási nap. /mti/